

C125 – BUI11

V L A A M S   P A R L E M E N T



Zitting 2008-2009

10 februari 2009

# HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,  
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

## INHOUD

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over een mogelijke Vlaamse variant van Wallonie-Bruxelles om de band tussen Vlaanderen en Brussel te benadrukken en buitenlandse investeerders aan te trekken	1
Met redenen omklede motie	4
Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de Vlaamse vertegenwoordiging in het Comité van de Regio's	5
Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de houding van de paus ten aanzien van de Holocaust en zijn standpunt ten aanzien van holebi's	6
Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zee-visserij en Plattelandsbeleid, over duurzame horeca en groene trends in het toerisme	9

**Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire**

**Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over een mogelijke Vlaamse variant van Wallonie-Bruxelles om de band tussen Vlaanderen en Brussel te benadrukken en buitenlandse investeerders aan te trekken**

**De voorzitter:** De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

**De heer Luk Van Nieuwenhuysen:** Mijnheer de voorzitter, mijn interpellatie is gebaseerd op een bericht van Belga van 14 januari 2009 over de nieuwjaarsboodschap die minister Ceysens in Leuven naar voren heeft gebracht. Die boodschap heeft een interessant debat op gang getrokken. Dit debat reikt verder dan een plaatselijke partijaangelegenheid. Ik heb het hier meer bepaald over het fragment waarin minister Ceysens het heeft over een nauwere samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), ondermeer met betrekking tot het aantrekken van buitenlandse investeerders.

Naar aanleiding van een vraag om uitleg van de heer Demesmaecker hebben we het vorige week in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand met minister Anciaux over de in 2007 door minister-president Arena opgerichte commission Wallonie-Bruxelles gehad. Die commissie is opgericht in het licht van de moeilijkheden die er toen al waren om over de toekomst van de Frans-taligen in dit land na denken. Er werd toen voor het einde van België gevreesd.

Minister Ceysens heeft in haar nieuwjaarstoespraak evenwel naar een nieuwe, op 1 januari 2009 op de been gebrachte entiteit verwezen. Die nieuwe entiteit, die over een eigen logo en een eigen tijdschrift beschikt, is de geïntegreerde administratie Wallonie-Bruxelles International (WBI). Dit is een samenvoeging van twee vroegere directies. Het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap en de Commission communautaire française (COCOF) liggen aan de basis van deze internationaal actieve entiteit.

Ik citeer even de drie grote doelstellingen die in de misieverklaring staan vermeld: “soutenir les créateurs (culturels, entrepreneurs) de Wallonie-Bruxelles et contribuer au développement de nos régions; promouvoir les composantes de Wallonie-Bruxelles en tant qu’entités dotées d’une capacité d’action internationale; défendre les valeurs et intérêts de chacune des parties”.

Minister Ceysens heeft de mensen van die nieuwe administratie blijkbaar in het buitenland ontmoet. Aangezien deze zich daar samen aan potentiële buitenlandse investeerders voorstellen, pleit minister Ceysens voor een Vlaams initiatief om de entiteit Vlaanderen-Brussel vorm te geven en op de kaart te zetten. Volgens haar hebben we geen tijd meer te verliezen en moeten we dringend eenzelfde initiatief nemen.

Minister Ceysens heeft tevens verklaard hierover al contact met Brussels minister Vanhengel, haar partijgenoot en de voorzitter van de VGC, te hebben gehad. Ik vraag me af of we dit als een persoonlijke gedachte-kronkel van de minister en als een puur informeel overleg op partijniveau moeten beschouwen. Of gaat dit verder? Is de minister-president hier formeel van op de hoogte? Is de Vlaamse Regering al door een voorstel in die zin gevat? Is hierover al discussie gevoerd? Bestaat hierover desgevallend dan ook al overeenstemming? Zijn er al concrete afspraken met de leden van de VGC gemaakt? Is er sprake van het opstarten van een formeel overleg met de VGC?

Ik wil duidelijk stellen dat ik niet a priori negatief tegenover een dergelijk initiatief sta. Het lijkt me echter noodzakelijk op voorhand een aantal zaken uit te klaren. We moeten elkaar allicht niet van het belang van Brussel voor Vlaanderen overtuigen. Het omgekeerde geldt niet noodzakelijk: niet iedereen in Brussel realiseert zich hoe belangrijk Vlaanderen is voor Brussel.

Is de Vlaamse Regering van oordeel dat de nieuwe administratie van de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de COCOF bevoegd is om in het buitenland een netwerk van gezamenlijke economische en handelsattachés uit te bouwen? Hoewel het hier een gewestbevoegdheid betreft en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest formeel geen deel van dit initiatief uitmaakt, vertegenwoordigen die mensen Wallonie-Bruxelles. Aangezien WBI ook investeringsdossiers behandelt, klopt hier iets niet.

In het verleden heeft de Vlaamse Regering reeds haar ongenoegen geuit over het gebruik van de term ‘Communauté Wallonie-Bruxelles’ door de Franse Gemeenschap. Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover deze nieuwe evolutie en dit nieuwste initiatief? Zijn er in dat verband al demarches geweest, en indien ja, welke? Ik vermoed dat het waarschijnlijk voor de zoveelste keer hoogstens om een brief zal gaan waarbij men zijn ongenoegen kenbaar maakt, maar waar verder geen gevolg aan wordt gegeven. Dus is er de vraag hoe we dan wel moeten ingaan op die geopolitieke strategie van de Franstaligen, want daar gaat het uiteindelijk om. Het is

duidelijk dat de Franstalige politici zich voorbereiden op de eventualiteit van de ontbinding van dit land. Ze willen die niet, dat is nogal duidelijk, maar ze nemen hun voorzorgen, onder meer door vooral in het buitenland Brussel systematisch aan Wallonië te koppelen. In Vlaanderen gebeurt dat tot dusver niet of heel discreet of bescheiden. Concreet zou Vlaanderen een gelijkaardig initiatief kunnen nemen om op zijn minst in het buitenland duidelijk te laten blijken dat Brussel de Vlaamse hoofdstad is. Nogmaals, tot dusver heb ik de indruk dat dat vooral in de marge gebeurt en niet echt prominente aandacht krijgt.

Mijnheer de minister-president, politiek gesproken is dat geen onbelangrijke vraag, maar ik ben mij er ook van bewust dat het een delicate vraag is. Tot dusver heeft de Vlaamse Regering zich, zoals gezegd, vrij terughoudend opgesteld. De stelling is altijd geweest dat Brussel niet afzonderlijk naast Vlaanderen kon worden vermeld omdat het geen gewest is zoals de twee andere: het is het Hoofdstedelijke Gewest, de hoofdstad van Vlaanderen en een deel van Vlaanderen. Het systematisch samen of naast elkaar vermelden van de twee zou de indruk kunnen wekken dat het om twee gelijkwaardige entiteiten gaat. Daartegenover staat dan dat het strategisch wellicht beter is om, zeker in het buitenland, die link toch duidelijker te leggen. Is de Vlaamse Regering daartoe bereid? Kan of moet dit desgevallend in partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie gebeuren, die in feite een ondergeschikt bestuur is van het Vlaamse niveau? Mijnheer de minister-president, dat debat moet op zijn minst gevoerd worden, ook binnen de Vlaamse Regering, en er moeten beslissingen worden getroffen over hoe men zich in de toekomst in het buitenland wil profileren.

Ik heb nog een praktische vraag over de handelsvertegenwoordigingen in het buitenland. Om terug te komen op de suggestie van minister Ceysens, vraag ik me af hoe de Brusselse handelsattachés, die zich in het buitenland opwerpen als de vertegenwoordigers van Wallonie-Bruxelles International, zich nog zouden kunnen voordoen als vertegenwoordigers van een eventueel nog op te richten Vlaams-Brusselse internationale administratie of entiteit. Maar dat is eigenlijk niet de essentie van mijn vraag. Dat is een meer praktische vraag, waarvan ik nu besef dat ik ze beter rechtstreeks aan minister Ceysens zou stellen.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Van Nieuwenhuysen, voor alle duidelijkheid: ik was niet op die nieuwjaarsreceptie met mevrouw Ceysens in Leuven. Ik was trouwens ook niet uitgenodigd. Dat maakt ook meteen duidelijk dat minister Ceysens geen regeringsstandpunt vertolkte maar een persoonlijke opinie. Dat kan op een receptie van de eigen partij. Er zijn ook geen formele contacten geweest tussen de Vlaamse Regering en de Brusselse regering. Wanneer minister Ceysens spreekt over contacten met de Brusselse

minister Vanhengel, dan ga ik ervan uit dat die contracten passen in de contacten met partijgenoten. Het is in elke partij gebruikelijk dat men over de verschillende niveaus heen contacten heeft. U moet dat dus allemaal in dat specifieke kader plaatsen.

Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om een aantal zaken even nader te duiden in antwoord op uw vragen. De Franse Gemeenschap gebruikt sinds meerdere jaren de niet grondwettelijk verankerde naam *Communauté* – al of niet met het woord *française* erbij – *Wallonie-Bruxelles*, een feit waarover de Vlaamse Regering reeds haar ongenoegen heeft geuit in het verleden. De nieuwe geïntegreerde administratie *Wallonie-Bruxelles* is gestoeld op een samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie in Brussel. Deze administratie komt in de plaats van het *Commissariat Général aux Relations internationales* van de Franse Gemeenschap en de *Direction des Relations Internationales* van het Waalse Gewest, die in de praktijk al sinds vijf jaar samenwerken onder de noemer *Wallonie-Bruxelles Relations Internationales* (WBRI).

Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ongeacht de naam van de structuur, weerspiegelt zij exact dezelfde bevoegdheden als het Vlaamse beleidsdomein *Internationaal Vlaanderen*, met andere woorden de internationale bevoegdheden van het Waalse Gewest en de internationale gemeenschapsbevoegdheden die de Franse Gemeenschap hetzij zelf uitoefende, hetzij met gebruikmaking van het artikel 138 van de Grondwet aan het Waalse Gewest of de Franse Gemeenschapscommissie in Brussel had overgedragen.

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is geen partij bij dit akkoord en behoudt zijn bestaande administratie voor externe betrekkingen, zijn attaché op de Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie – te vergelijken met onze vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering – en zijn internationaal netwerk van handelsattachés. Ze profileren zich niet als vertegenwoordigers van entiteit *Wallonie-Bruxelles* of *Wallonië-Brussel*.

Op uw vraag of de entiteit *Wallonie-Bruxelles International* een netwerk van gemeenschappelijke of gezamenlijke handelsattachés voor *Wallonië-Brussel* kan uitbouwen, is het antwoord, zoals u zelf ook al hebt aangegeven, nee. Dat is ook in de praktijk trouwens niet het geval. Krachtens de bijzondere wet is de exportpromotie een gewestbevoegdheid. *L'Agence wallonne à l'exportation* (AWEX), de Waalse tegenhanger van *Flanders Investment & Trade* (F.I.T.), is niet bij de integratie van de administratie in *Wallonie-Bruxelles International* betrokken en blijft dus apart voortbestaan. Het is overigens wel zo dat de drie gewesten onderling samenwerkingsakkoorden hebben afgesloten en afspraken hebben gemaakt om in bepaalde gebieden, waar u ook

naar hebt verwezen, elkaars handelsbelangen te behartigen. Dat gebeurt in alle richtingen.

De taakstelling van Wallonie-Bruxelles International strekt zich dus niet uit tot het internationaal ondernemen, maar blijft beperkt tot het algemene, politieke, internationale beleid. De politieke vertegenwoordigers in het buitenland, te vergelijken met onze vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering, kunnen echter in het kader van de nieuwe entiteit Wallonie-Bruxelles International enkel optreden voor de drie overheden die hun daarvoor een mandaat hebben gegeven, en dus niet voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC). Het is in de eerste plaats aan de Brusselse hoofdstedelijke regering zelf om erover te waken dat de nieuwe entiteit niet pretendeert om in gewestaangelegenheden namens haar te spreken. Ik geef u die informatie mee op basis van de gegevens die ik heb. Het is echter in de eerste plaats een probleem van de Brusselse regering om erover te waken dat men geen zaken verkoopt die niet verkocht kunnen worden.

Dat neemt natuurlijk niet weg dat de communicatie van de nieuwe entiteit, zeker voor de overgrote meerderheid van de buitenlanders die niet vertrouwd zijn met de fineses van onze staatsstructuur – en dat zijn er nogal wat –, voor de nodige verwarring zorgt. Ik betreur dat. Ik ben van mening dat we daarop het best reageren door in onze eigen internationale communicatie duidelijk te maken dat Brussel onze hoofdstad is en dat Vlaanderen een breed beleid voert in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dat kan wel met nog meer aplomb en panache gebeuren.

Op uw laatste vraag kan ik antwoorden dat dit niet hoeft te betekenen dat we plots zullen spreken over ‘Internationaal Vlaanderen en Brussel’. Wat de exportbevordering en het aantrekken van investeringen betreft, heb ik al gesteld dat het gaat om een gewestbevoegdheid. De Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft geen enkele bevoegdheid ter zake, zodat er geen sprake kan zijn van synergieën. De VGC heeft overigens, in tegenstelling tot de Franse Gemeenschapscommissie, geen decreetgevende bevoegdheid. Een van de asymmetrieën in de Belgische staatshervorming is opgenomen in artikel 138 van de Grondwet, dat het mogelijk maakt dat de Franse Gemeenschap de uitoefening van de bevoegdheden, inclusief de decretale macht, overdraagt aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie als emanatie van Frans-talig Brussel. Ik trap hiermee wel open deuren in.

Bij ons worden de gemeenschapsbevoegdheden uitgeoefend door gemeenschapsorganen. De VGC is en blijft een ondergeschikt bestuur dat bepaalde taken via verordeningen en besluiten uitoefent. Dat neemt niet weg dat de Vlaamse overheid, net zoals ze in de grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk nauw samenwerkt met de provincie West-Vlaanderen, voor bepaalde internationale activiteiten, zoals voor de

beeldvorming over de Vlaamse cultuur in Brussel, samenwerkt met de VGC.

Ook voor de internationale promotie van het toerisme is het in een internationale context van belang duidelijk te maken dat Toerisme Vlaanderen instaat voor de promotie van toerisme naar zowel het Vlaamse Gewest als Brussel. Daarbij kan het expliciteren van de link tussen Brussel en de rest van Vlaanderen, bijvoorbeeld in de naamgeving van toeristische bureaus en websites, het voor de potentiële buitenlandse toeristen gemakkelijker maken om de weg naar Vlaanderen te vinden.

Mijnheer de voorzitter, collega's, persoonlijk ben ik geen voorstander van het expliciteren van de link tussen Vlaanderen en zijn hoofdstad in de naamgeving van het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen. Tegelijkertijd vind ik het belangrijk dat we duidelijk blijven maken dat Brussel de hoofdstad is en dat we daarvoor specifieke communicatiestrategieën kunnen inzetten. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, als u dat debat hier wenst verder te zetten en het ook in de Vlaamse Regering wilt aanzwengelen, dan moeten we dat verder bekijken. Het is hopelijk zeer duidelijk wat ik van de situatie vind.

**De voorzitter:** De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

**De heer Luk Van Nieuwenhuysen:** Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. U bevestigt dat het in feite om een louter persoonlijke hersenkronkel gaat van minister Ceysens. Ik meen dat u vroeger al eens hebt gezegd dat ministers van de Vlaamse Regering eigenlijk de klok rond minister zijn. Blijkbaar kan niet iedereen het verschil maken.

Ik stel ook vast dat minister Ceysens het had over een dringende noodzaak om, in navolging van het Frans-talige initiatief, ook aan Vlaamse kant iets te doen. Als ik u goed heb begrepen, heeft ze dat alleen maar op de receptie van haar partij in Leuven gezegd, en heeft ze dat nooit te berde gebracht op de Vlaamse Regering. Dat is toch wel eigenaardig.

U bevestigt ook het bestaan en de werking van Wallonie-Bruxelles International. U zegt dat wat die mensen in het buitenland doen, zorgt voor een verkeerde voorstelling van de institutionele situatie van dit land bij de ter zake niet kundige buitenlanders. Dat is juist het probleem. Ik ben ervan overtuigd dat het hier een doelbewuste strategie van de Franstaligen betreft. In feite stellen wij hier heel weinig tegenover.

Volgens de minister-president werken de economische en handelsattachés van beide gewesten in principe afzonderlijk. Ze werken enkel samen waar nodig. Ik heb de indruk dat het veel verder gaat dan dat. Dit wordt ook niet enkel door minister Ceysens bevestigd. Telkens wanneer zij in

het buitenland vertoeft, wordt ze geconfronteerd met economische en handelsattachés die zich als de vertegenwoordigers van Wallonie-Bruxelles opwerpen. Dit staat ook te lezen in de teksten van WBI waarover ik beschik. Het gaat onder “l’outil” dan onder meer om “un réseau de représentation diplomatique, culturelle, économique et commerciale actif partout dans le monde”. Hoewel ze tot het Brusselsche Hoofdstedelijke Gewest behoren, werken die mensen onder de benaming Wallonie-Bruxelles. Dat kan eigenlijk niet. De minister-president zal dan ook meer moeten doen dan zijn ongenoegen door middel van een brief te uiten.

Wat de voorstelling van de link tussen Brussel en Vlaanderen in het buitenland betreft, wil de minister-president Brussel niet uitdrukkelijk naast of samen met Vlaanderen profileren. Zover wil hij niet gaan. Hij is bereid de communicatiestrategie te herbekijken. De vraag is aan welk concreet resultaat we ons mogen verwachten. Zal hij alles nog eens herbekijken? Zal hij nagaan hoe Brussel duidelijker aan Vlaanderen kan worden gelinkt? Mogen we in de toekomst concrete initiatieven verwachten of wil hij me nu enkel geruststellen met de boodschap dat hij er iets aan zal doen? Het zou spijtig zijn binnen een half jaar te moeten vaststellen dat uiteindelijk niets is gebeurd.

**De voorzitter:** De heer Verstreken heeft het woord.

**De heer Johan Verstreken:** Mijnheer de voorzitter, ik wil kort even op de woorden van de minister-president inpikken. Hij heeft de link met toerisme aangehaald. Brussel is in dit verband zeer belangrijk. De toeristische dienst van de stad Brussel heeft in het verleden echter verklaard dat Vlaanderen de naam ‘Brussel’ misbruikt om toeristen vanuit Brussel naar Vlaanderen te lokken. Ik vind dit een vreemde gedachtegang. Volgens mij zou dit een win-situatie kunnen zijn. Overleg tussen Toerisme Vlaanderen en de toeristische dienst van Brussel lijkt me in elk geval noodzakelijk. Een betere communicatie moet ertoe leiden dat we samen sterker staan. De Franstaligen die voor de toeristische dienst van Brussel werken, moeten een beter zicht op de bedoelingen van de minister van Toerisme en van het agentschap Toerisme Vlaanderen krijgen.

**De voorzitter:** De heer Sintobin heeft het woord.

**De heer Stefaan Sintobin:** Mijnheer de voorzitter, ik wil me even bij de heer Van Nieuwenhuysen aansluiten. Ik wil gewoon bevestigen hoe pervers het systeem werkt. Het gaat niet enkel om Wallonie-Bruxelles in het buitenland. Ik veronderstel dat de minister-president in de luchthaven van Zaventem al eens is geconfronteerd met de immense promotiestand waarop Wallonië en Brussel in een adem worden genoemd. Het enige wat Toerisme Vlaanderen hiertegenover plaatst, is een rolbox en een infozuil.

Ik haal dit voorbeeld enkel aan om duidelijk te maken dat het hier niet alleen om het buitenland gaat. Volgens mij behoort de luchthaven van Zaventem tot het Vlaamse

grondgebied. Ook hier in Vlaanderen wordt het perverse idee verspreid, in dit geval door het Office de Promotion du Tourisme de Wallonie et de Bruxelles (OPT).

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Ik denk dat we Brussel voldoende promoten. We kunnen en moeten dat op het economische, culturele en toeristische vlak echter nog meer doen. We spelen Brussel consequent uit in het voordeel van Vlaanderen en van Brussel zelf. Vlaanderen onderschrijft en werkt mee aan de uitvoering van de gewestelijke samenwerkingsakkoorden tussen de diensten voor de exportbevordering.

Met betrekking tot de luchthaven van Zaventem zijn een aantal nieuwe initiatieven genomen. Ik erken dat dit mogelijk nog steeds niet volstaat. We moeten blijven nagaan hoe we dit nog verder kunnen verbeteren. Hieromtrent wordt momenteel ook wat studiewerk verricht. Indien we dit kunnen verbeteren, zullen we dit zeker doen. Indien iemand zegt dat het nog altijd niet goed is, voel ik me direct aangesproken en wil ik het beter doen.

**De heer Stefaan Sintobin:** Een toerist die in Zaventem aankomt, wordt met een minstens tien meter lange promotiestand geconfronteerd. De aanduiding ‘Wallonie-Bruxelles’ wekt de indruk dat Brussel tot Wallonië behoort.

**Minister-president Kris Peeters:** We zullen nagaan hoe we dit verder zullen aanpakken. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen. Ik heb dat in het verleden al heel duidelijk onderstreept. Sommigen dachten of denken misschien dat we Brussel zouden loslaten en dat ze die stad in de schoot zouden geworpen krijgen. Ze vergissen zich. De heer Van Nieuwenhuysen en anderen hebben terecht benadrukt dat we in Brussel moeten investeren. We mogen niet naïef zijn. Anderen zouden die stad graag claimen en minstens de indruk willen wekken dat Brussel een deel van Wallonië is. Niets is minder waar.

Over de concrete initiatieven wil ik me pas uitspreken wanneer ik ze ook kan realiseren. Ik wil geen aankondigingspolitiek voeren. Voor mij is Brussel effectief de hoofdstad van Vlaanderen. Ik wil Vlaanderen op de kaart zetten. Door Brussel uit te spelen, kunnen we positieve zaken realiseren. Die zaken zijn in het belang van Vlaanderen en van Brussel. Ik zal acties aankondigen zodra ze effectief kunnen worden uitgevoerd. Ik wil nu niets aankondigen en binnen enkele maanden vaststellen dat er eigenlijk niets is gebeurd. Iedereen heeft kunnen vaststellen dat dit mijn stijl niet is.

**Met redenen omklede motie**

**De voorzitter:** Door de heer Van Nieuwenhuysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen

omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

---

**Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de Vlaamse vertegenwoordiging in het Comité van de Regio's**

**De voorzitter:** De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

**De heer Luk Van Nieuwenhuysen:** Mijnheer de voorzitter, vorige maand heeft deze commissie een bezoek gebracht aan het Comité van de Regio's en aan zijn voorzitter en onze collega, de heer Luc Van den Brande.

Men kan bedenkingen hebben bij het nut van die instelling. Men kan er een vurig pleitbezorger van zijn. Men kan ook oordelen dat het allicht niet schaadt als het niet baat. Enkele weken geleden hebben we op initiatief van het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (Vleva) daarover in De Schelp een debat ten gronde gevoerd. Ik wil dat debat hier niet opnieuw voeren. Dat is niet de bedoeling van deze vraag om uitleg.

Mij is het vandaag te doen om de representativiteit van de Vlaamse vertegenwoordiging in het Comité van de Regio's. Aan het begin van deze legislatuur, met name in 2005, heb ik hierover overigens al een vraag om uitleg aan toenmalig minister Bourgeois gesteld. Ik was toen nogal verbolgen omdat de grootste oppositiefractie en de grootste fractie in het Vlaams Parlement bij de samenstelling van de Vlaamse delegatie over het hoofd was gezien. Op de ministerraad van 19 december 2004 had de Vlaamse Regering immers drie leden van de Vlaamse Regering en drie leden van het Vlaams Parlement aangeduid. Dat de leden van de Vlaamse Regering allen tot de meerderheid behoren, is vrij normaal. Voor de leden van het Vlaams Parlement geldt dit minder. Enkel bij de aanduiding van de plaatsvervangers was een lid van de kleinste oppositiefractie, Groen!, aan bod gekomen. Toenmalig minister Bourgeois was van mening dat het niet wenselijk was voor de samenstelling van de Vlaamse delegatie vastgelegde criteria te hanteren.

Ik kom op deze kwestie terug omdat we tijdens ons bezoek hebben vastgesteld dat de leden van het Comité van de Regio's zich steeds meer per fractie dan per regio

organiseren. Dit blijkt trouwens ook uit de publicaties die ons nadien zijn toegestuurd. Ik leid dit onder meer af uit de nieuwsbrief, waarin veel aandacht aan de activiteiten van de fracties wordt besteed. In feite vind ik hierin zelfs weinig over de regio's terug.

Mijns inziens, lijkt dit de vraag naar een proportionele verdeling binnen de Vlaamse delegatie te versterken. Dit zou een blijk van democratische ingesteldheid zijn. Ik zou dan ook graag vernemen of de Vlaamse Regering in het licht van de zich manifesterende evolutie bij de zienswijze van enkele jaren geleden blijft.

Ik heb er daarnaast eigenlijk ook geen zicht op of de huidige delegatieleden het hen door de Vlaamse Regering toevertrouwde mandaat ter harte nemen. Dit lijkt me nochtans de bedoeling. Ik neem aan het hier een opdracht en geen erefunctie betreft. Ik zou de minister-president dan ook een overzicht van de aanwezigheden van de Vlaamse leden van het Comité van de Regio's tijdens de vergaderingen van de afgelopen legislatuur willen vragen. Hij hoeft dit niet helemaal voor te lezen, hij kan het ook aan het verslag laten toevoegen.

**De heer Karim Van Overmeire:** Mijnheer de minister-president, ik zou hier nog een vraag aan willen toevoegen. Hebt u enig zicht op de terugkoppeling door de leden van de delegatie naar de bestuursniveaus die ze vertegenwoordigen? Het gaat onder meer ook om vertegenwoordigers van de lokale besturen. Op welke manier worden de standpunten die ze daar innemen, gedragen door het bestuursniveau dat ze worden geacht te vertegenwoordigen? Op welke manier wordt de verkregen informatie teruggekoppeld?

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal kort zijn. Mijn antwoord inzake de proportionele verdeling zal de heer Van Nieuwenhuysen allicht ontgoochelen. Ik blijf namelijk bij de zienswijze van mijn voorgangers. Misschien moet hij het na de komende verkiezingen nog eens vragen. *(Opmerkingen van de voorzitter/Gelach)*

De heer Van Nieuwenhuysen heeft deze vraag om uitleg naar aanleiding van het bezoek van de commissie aan het Comité van de Regio's ingediend. Deze legislatuur duurt nog maar enkele honderden dagen. Mijn dagen als minister-president en zijn dagen als volksvertegenwoordiger zijn geteld. We zullen natuurlijk onze uiterste best doen om elkaar hier terug te zien. In elk geval hebben mijn voorgangers de vraag van de heer Van Nieuwenhuysen al beantwoord.

Artikel 263 van het EG-verdrag bepaalt dat de leden en de plaatsvervangers van het Comité van de Regio's vertegenwoordigers moeten zijn van de regionale en de

lokale lichamen. Alle leden van de Vlaamse delegatie beantwoorden aan dit dwingend criterium. Voor het overige heeft de Vlaamse Regering haar discretionaire bevoegdheid in alle wijsheid uitgeoefend om de Vlaamse delegatie samen te stellen.

Ik herhaal hier in feite enkel wat mijn voorgangers vroeger hebben verklaard. De Vlaamse Regering streeft bij het nemen van een beslissing over de invulling van de vacante mandaten naar de best mogelijke vertegenwoordiging van Vlaanderen in het Comité van de Regio's. Hierbij wordt rekening gehouden met de politieke evenwichten binnen de coalitie en met de interesse van de kandidaat-leden.

De Vlaamse Regering is alleszins geen voorstander van de door de heer Van Nieuwenhuysen gevraagde proportionele verdeling van de Vlaamse delegatie. Dit is het antwoord dat mijn voorgangers hebben gegeven. Ik vrees dat de heer Van Nieuwenhuysen zal zeggen dat hier niets nieuws aan is. Dat is nog juist ook.

Wat de aanwezigheden betreft, wil ik gerust wat onderzoekwerk verrichten. Ik heb evenwel begrepen dat de aanwezige leden steeds in de verslagen van de vergaderingen staan vermeld. Die verslagen zijn publiek. U moet die dus maar consulteren, dan kunt u zien wie daar aanwezig was. Ik heb begrepen dat die archieven toegankelijk zijn voor het publiek en die informatie u gaarne zal worden overgemaakt. Ik heb dat zelf niet gedaan, maar ik ga ervan uit dat, als u daar uitermate in geïnteresseerd bent, u die informatie zult opvragen.

Mijnheer de voorzitter, wat uw vraag naar de feedback betreft, zal ik dat nog eens nakijken, maar mijn aanvoelen is dat dat niet echt groots is.

**De heer Karim Van Overmeire:** Dan hebben we hierover hetzelfde aanvoelen.

**Minister-president Kris Peeters:** Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik zie al dat u deze antwoorden had verwacht, maar ik ga er ook van uit dat, mocht u in de mogelijkheid zijn, u bij de start van de nieuwe Vlaamse Regering deze vraag aan de nieuwe bevoegde minister zult stellen.

**De voorzitter:** De heer van Nieuwenhuysen heeft het woord.

**De heer Luk van Nieuwenhuysen:** Helaas zal dat voor iemand anders zijn, maar ik hoop dat er mensen zullen zijn waar ik de vraag aan kan doorgeven. Misschien kunnen we ook nog aanspraak maken op die proportionele aanwezigheid.

Het was een duidelijk antwoord: u hebt herhaald wat het standpunt was bij de aanvang van de legislatuur. Terwijl daar toen nog enig begrip voor kon worden opgebracht,

doet zich nu een evolutie voor in die vergadering, waarbij de samenwerking per fractie in plaats van per regio, verantwoordt dat er een meer proportionele vertegenwoordiging binnen het Comité van de Regio's zou komen. Ik zal daar ook na de verkiezingen principieel voorstander van blijven, hoe groot onze fractie ook zal zijn. Voor mij gaat het om een principiële aan gelegenheid. Ik denk dat de huidige evolutie in het Comité van de Regio's, waar men steeds meer per fractie gaat werken en minder per regio, op termijn de bestaansreden van het Comité van de Regio's in het gedrang brengt. Dat is echter een kwestie die het comité en minder onszelf zorgen zou moeten baren.

Wat betreft de aanwezigheden, neem ik uw suggestie ter harte, mijnheer de minister-president. Het kan wel eens interessant zijn om na te gaan in hoeverre de mensen die door de Vlaamse Regering werden afgevaardigd in dat comité, daar ook hun werk doen.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Ik ga ervan uit dat de heer Van Nieuwenhuysen dat allemaal zal doen en mogelijk ook publiek zal maken.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

---

**Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de houding van de paus ten aanzien van de Holocaust en zijn standpunt ten aanzien van holebi's**

**De voorzitter:** De heer Roegiers heeft het woord.

**De heer Jan Roegiers:** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het minste dat je kunt zeggen is dat er momenteel een hevige storm waait in, rond en door Vaticaanstad naar aanleiding van de beslissing van de paus om de excommunicatie van vier bisschoppen van de priesterbroederschap Pius X te herroepen. Een van die bisschoppen is de Engelse bisschop Richard Williamson. Meteen na de bekendmaking van die beslissing kwam er namelijk hevig protest uit Joodse hoek. Daar wist men immers maar al te goed wat het ideeëngoed van die Williamson was. Die had half januari op de Zweedse televisie gezegd dat de gaskamers waarin Joden werden vermoord, nooit hadden bestaan.

Er is toen wat heen en weer gepraat, maar, voor zover ik heb begrepen, heeft de paus tot vandaag publiekelijk



geen afstand genomen van de uitspraken van Williamson. Hij heeft wel gezegd dat Williamson zijn uitspraken zou moeten herroepen. Volgens de laatste krantenberichten weigert de man dat te doen. Daar eindigt het verhaal, zoals we het hebben kunnen volgen de laatste dagen.

Het eindigt daar natuurlijk niet bij, want een beetje voordien hadden de paus en het Vaticaan wat vreemde standpunten ten aanzien van holebi's ingenomen. In een toespraak tussen kerstdag en Nieuwjaar tot de Romeinse curie, de 'regering' van het Vaticaan, verklaarde de paus: "De Kerk moet de mens ook beschermen tegen zelfvernietiging. Er is nood aan een soort ecologie van de mens. Het regenwoud verdient onze bescherming. Maar de mens, als een schepsel, verdient zeker niet minder." Dat impliceert dat homoseksueel gedrag voorkomen moet worden, aldus de paus. De mensheid moet volgens hem "luisteren naar de taal van de schepping om tot een beter begrip te komen van de voorbestemde rol van man en vrouw. Gedrag dat verder gaat dan heteroseksuele relaties, kan neerkomen op een vernietiging van het werk van God", aldus nog de paus in zijn toespraak.

Enkele weken voordien was er al – ik druk me heel voorzichtig uit en gebruik daarom heel bewust aanhalingstekens – de 'betreurenswaardige houding' van het Vaticaan in de aanloop naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in december. Daar lag immers, op initiatief van Frankrijk en ingediend door zes landen uit elk continent van de wereld, een verklaring ter stemming voor waarin gepleit wordt om wereldwijd een einde te maken aan het schenden van mensenrechten op grond van seksuele oriëntatie en genderidentiteit. De tekst veroordeelt tevens moord en executie, marteling, gevangenneming en het ontnemen van economische, sociale en culturele rechten op die gronden. Vreemd genoeg heeft het Vaticaan – dat is bewezen en daarvan hebben heel wat andere organisaties getuigd – zich heel actief verzet tegen deze verklaring.

Met de bovenvermelde beslissingen en uitspraken, met het niet duidelijk afstand nemen van uitspraken van hooggeplaatste geestelijken en met de houding van het Vaticaan in sommige dossiers, bruuskeren de paus en het Vaticaan steeds meer mensen.

Mijnheer de minister-president, collega's, de overheden in ons land hebben de afgelopen jaren heel wat inspanningen gedaan om de tolerantie en aanvaardbaarheid van heel wat minderheden te verhogen. Negationisme is in ons land terecht een misdrijf en we hebben de Antidiscriminatiewet. De houding van het Vaticaan staat haaks op beide principes. Overigens heeft de Duitse bondskanselier Merkel vorige week klare taal geëist van de paus met betrekking tot ontkenningen van de Jodenuitroeiing uit bepaalde katholieke hoek.

Mijnheer de minister, ik stel u mijn vragen in uw dubbele hoedanigheid van leider van de Vlaamse Regering en

van Vlaams minister bevoegd voor Buitenlandse Aangelegenheden. Wat is de houding van de Vlaamse Regering in dit alles? Volgt u de houding van onder andere bondskanselier Merkel en bent u van zin hierover meer uitleg te vragen? Bent u van plan hierover een gesprek te hebben met de heer Karl-Josef Rauber, de vertegenwoordiger van de Heilige Stoel in ons land? Bent u bereid om duidelijk afstand te nemen van de houding die het Vaticaan aanneemt in beide dossiers om zo een duidelijk signaal te geven aan de getroffen minderheden in Vlaanderen?

**De voorzitter:** De heer Verstreken heeft het woord.

**De heer Johan Verstreken:** Mijnheer de voorzitter, ik begrijp de bezorgdheid van de heer Roegiers. Ik heb de heisa in de pers weliswaar niet helemaal kunnen volgen. Dit belet evenwel niet dat ik er wel op wens in te pikken. Ik heb met name de stellige indruk dat men de geciteerde uitspraken ook niet bijzonder ernstig neemt. Maar sommige mensen reageren daar wel op, sommige mensen voelen zich immers terecht diep gekwetst. Dat is begrijpelijk; maar er zijn ook andere geloofsgemeenschappen die ongeveer gelijkaardige dingen zeggen, en daar soms nog een stuk verder in gaan. Als hij die uitspraken zou gedaan hebben – wat ik dus, zoals gezegd, niet heb kunnen volgen – zou ik dat bijzonder jammer vinden en absoluut niet eigentijds.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Roegiers, ik betreur dat er nog steeds individuele personen opstaan die de Holocaust willen ontkennen of minimaliseren. Ik veroordeel die uitlatingen en elke vorm van negationisme of minimalisering van de Holocaust ten zeerste. Samen met de collega's van de Vlaamse Regering zal ik er alles aan doen opdat de herinnering aan de Holocaust niet zal vervagen in Vlaanderen, ook niet bij jongere generaties. Ik verwijs naar wat we doen in Mechelen. We investeren daar 25 miljoen euro in verband met de 'Belgian case'. We hebben daar al heel wat stappen vooruit gezet.

Inmiddels is in de feiten gebleken dat de paus en zijn omgeving tot het inzicht zijn gekomen dat door de herroeping van de excommunicatie de indruk is geschapen dat de betrokkenen volledig zijn gerehabiliteerd en dat de kerk zich hun uitspraak ter zake eigen zou hebben gemaakt. Het valt uiteraard te betreuren dat klaarblijkelijk niet de juiste inschatting is gemaakt en tijdig opheldering is geëist door het Vaticaan bij de betrokken bisschop, alvorens de excommunicatie te herroepen. Die fout is in eerste instantie vrij schadelijk voor het imago van de Kerk, ook hier in Vlaanderen.

Teneinde de houding van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement in deze kwestie nog eens duidelijk

te maken, zal ik het verslag van deze commissievergadering overmaken aan de pauselijke nuntius. Op die manier kan hij in alle duidelijkheid in kennis worden gesteld van mijn antwoord, maar ook van alle vragen en tussenkomsten die hier zijn geformuleerd.

Met betrekking tot het standpunt van de katholieke kerk over holebi's wens ik te wijzen op ons grondwettelijk en decretaal kader: in Vlaanderen geldt vrijheid van godsdienst en vrijheid van meningsuiting. In Vlaanderen zijn de vrijheden echter ook begrensd door wettelijke en decretaale bepalingen, bijvoorbeeld inzake non-discriminatie en negationisme. Wanneer door vertegenwoordigers van om het even welke religieuze of filosofische gezindheid – en dus niet alleen degene die nu in het geding is – in Vlaanderen zou worden opgeroepen tot discriminatie van holebi's, dan spelen het strafrecht en de andere juridische bestrijdingsmechanismen van discriminatie, en zullen we er mee over waken dat die hun toepassing vinden.

Het dossier van de VN-verklaring over seksuele geaardheid en genderidentiteit is een kwestie van standpuntbepaling in het kader van een internationale organisatie. De vertegenwoordiger van de Heilige Stoel heeft daar inderdaad een bepaalde visie verdedigd die niet de visie is van Vlaanderen. Ik kan niet duidelijker zijn in mijn antwoord op uw vraag, mijnheer Roegiers.

De Vlaamse overheid geeft van haar kant aan de door deze uitspraken getroffen minderheden sterke signalen van steun, bijvoorbeeld door het nieuwe decreet inzake gelijke kansen en gelijke behandeling van juli 2008 of door de aandacht van de Vlaamse overheid voor Holocaustherinnering, onder meer via het onderwijs en via de belangrijke investering die we in Mechelen doen in de Dossinkazerne. Het is belangrijk dat we die signalen blijven uitsturen. Op die manier wenst de Vlaamse overheid en met name ikzelf en de Vlaamse Regering een duidelijke positieve boodschap te geven aan haar inwoners en aan de buitenwereld.

Los van de eventuele diplomatieke formuleringen is dit mijns inziens een zeer duidelijk antwoord. Dit is overigens ook een kwestie die een duidelijk antwoord vereist.

**De voorzitter:** De heer Roegiers heeft het woord.

**De heer Jan Roegiers:** Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw korte en krachtige antwoord. Een goed en duidelijk antwoord hoeft niet altijd lang te zijn.

Ik vind het nog altijd onbegrijpelijk dat de Vlaamse overheid nogal wat geld stopt in de aanvaarding van holebi's enerzijds en het levend houden van de herinnering aan wat in de Tweede Wereldoorlog is gebeurd anderzijds, maar dat daartegenover een organisatie staat, de rooms-katholieke kerk, die door allerhande kanalen in dit land wordt gesubsidieerd en die het tegenovergestelde predikt,

zegt en doet van het beleid dat de Vlaamse Regering in dit land wenst te voeren.

Het is een discussie die we bij gelegenheid toch eens moeten voeren. Waar eindigt het respecteren van onze wetten en decreten? Waar begint de vrijheid die iedereen mag nemen? U hebt in uw antwoord zelf een tipje van de sluier opgelicht. Deze discussie moeten we eens ten gronde voeren, op een rustig moment.

**De voorzitter:** De heer Verstreken heeft het woord.

**De heer Johan Verstreken:** Om alle misverstanden te vermijden: mijn tussenkomst van daarnet had geen betrekking op de gewraakte uitspraken over de Holocaust, wel op de minderheden.

**De heer Jan Roegiers:** Wat bedoelt u nu? Dat de Holocaust ontkennen erger is dan het standpunt over holebi's?

**De heer Johan Verstreken:** Neen, mijn tussenkomst van daarnet had enkel betrekking op minderheden. Het is duidelijk dat de uitspraken over de Holocaust absoluut verwerpelijk zijn en meteen moeten worden bestraft. Ik ben het persoonlijk zeker ook niet eens met de genoemde standpunten over holebi's en het anders geaard zijn, maar ik wil gewoon zeggen dat datgene wat u net zei, ook reeds door de kardinaal werd genuanceerd, hier in Vlaanderen en in België. Ook andere leden van het kerkelijk instituut en met name ook priesters delen niet altijd de standpunten die worden verkondigd.

**De heer Jan Roegiers:** Ik zal de discussie niet op de spits drijven, maar ik vind uw tussenkomst vreemd.

**De heer Karim Van Overmeire:** Ik ga me ook niet echt in de discussie mengen. Het doet me alleen denken aan de Raad van Europa die de Russisch-orthodoxe patriarch uitnodigde om zijn standpunten eens te horen, waarna drie vierde van de vergadering gechoqueerd was door zijn standpunten over onder meer homoseksualiteit. Het is een heel interessante tussenkomst, mijnheer Roegiers, maar elk van de godsdiensten die wordt gesubsidieerd door deze staat, heeft een standpunt over homoseksualiteit dat min of meer in dezelfde lijn ligt en dat eigen is aan die godsdienst. U zult dus ongetwijfeld nog veel werk hebben.

**De heer Jan Roegiers:** Vandaar de discussie of de gedachtewisseling die ik daarover bij gelegenheid eens zou willen voeren.

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik denk dat we de discussie kunnen afronden. Ik wil nog even onderstrepen dat mensen natuurlijk fouten kunnen maken. Ook kardinaal Danneels heeft zich van de uitspraken gedistantieerd en gezegd dat

mededogen een deugd is die over alle godsdiensten en ook bij niet-godsdienstigen aanwezig is. Als mensen hun fout inzien, dan is er al een belangrijke stap gezet.

Voor de rest ben ik blij dat u zegt dat mijn antwoord duidelijk en kort was.

**De heer Jan Roegiers:** Mijnheer de minister-president, u legt, wellicht zonder dat u het beseft, de vinger op de wonde. De kardinaal heeft inderdaad zeer nadrukkelijk afstand genomen van de uitspraken over de Holocaust. Hij doet dat niet met het hele dossier over de holebi's. Daarover zwijgt hij en blijft hij zwijgen. Hij heeft op geen enkel moment afstand genomen van het standpunt dat bijvoorbeeld in de Verenigde Naties is ingenomen.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

**Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over duurzame horeca en groene trends in het toerisme**

**De voorzitter:** Mevrouw Moerman heeft het woord.

**Mevrouw Fientje Moerman:** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, over groene trends in toerisme of ecotoerisme horen we wel meer spreken. Over duurzame horeca is dat minder het geval. Zo langzamerhand weet iedereen wel dat we kampen met de klimaatproblematiek en dat we de aarde 'overgebruiken'. Steeds meer mensen proberen daar bewust iets aan te doen.

Ook de recreatieve sector kan niet achterblijven en is volop bezig met een vergroening van zijn beleid. Vakantie-gangers hechten hoe langer hoe meer belang aan milieubewust reizen. Daar wordt ook op ingespeeld. Steeds meer hotels, ook tophotels, kiezen vaker voor een groenbeleid. In Europa zijn de Duitse en Scandinavische hoteluitbaters trendsetter op het vlak van duurzaam beleid. En om de reiziger een beetje wegwijs te maken in dat woud van duurzaam toerisme, worden er groene labels in het leven geroepen, zoals het 'European Ecolabel'.

Het Ökotel in Hamburg werd al meer dan tien jaar geleden gebouwd met milieuvriendelijke en natuurlijke materialen. Ook de Franse groep Accor engageert zich tot een duurzaam beleid. Het geldt dat daardoor gespaard wordt, gaat naar een herbebossingplan van de Verenigde Naties. Ik weet ook wel dat men zich daardoor wil profileren en reclame maken. Dat is echter nog altijd beter dan niets te doen.

Ook in de Verenigde Staten is de hotelsector actief in deze groene trend. Element Hotels is een nieuwe keten van de Starwood-hotelgroep. Ze volgt volledig de richtlijnen van de Amerikaanse Green Building Council. In Groot-Brittannië is de groep Apex Hotels dan weer de leider in duurzame horeca. In de Verenigde Staten zal die trend zich nog versterken nu daar, na de verkiezing van een nieuwe president, een nieuwe wind waait.

België blijft voorlopig echter achterop hinken inzake duurzame horeca. Er zijn bepaalde bestaande initiatieven, zoals 'de Groene Sleutel' van Toerisme Vlaanderen of de promotie van biogas in het domein Molenheide. Het is echter dringend tijd dat zowel de overheid als de sector bijkomende maatregelen nemen.

Binnenkort, op 23 februari 2009, weten we ook welke stad de titel 'Europese Groene Hoofdstad 2010' mag dragen. Dat is een initiatief van de Europese Commissie, die hiermee de rol van de lokale overheden wil onderstrepen bij de verbetering van het milieu. De Europese titel heeft dezelfde waarde als die van 'Europese Culturele Hoofdstad' (die weliswaar beter bekend is), en moet een positieve stimulans geven aan het toerisme.

De selectie van de steden vindt plaats op basis van tien milieukundige indicatoren: plaatselijke bijdrage aan wereldklimaatverandering, plaatselijk vervoer, beschikbaarheid van groene gebieden die toegankelijk zijn voor het publiek, kwaliteit van de plaatselijke omgevingslucht, geluidshinder, afvalproductie en afvalbeheer, waterconsumptie, behandeling van afvalwater, milieubeheer van de plaatselijke overheid en duurzaam gebruik van grond. In totaal werden 35 Europese steden opgenomen in de selectie van kanshebbers. België behoort, samen met Bulgarije, Griekenland en Italië, tot de weinige landen waar de steden niet voldoen aan de criteria om mee te dingen naar deze Europese titel. Voorwaar, een trieste eer dus.

Mijnheer de minister-president, welke bijkomende acties worden ondernomen om een duurzaam horecabeleid te voeren in Vlaanderen? Houden de diensten zich bezig met vergelijkend Europees onderzoek op dit vlak? Zo ja, welke toonaangevende voorbeelden uit het buitenland zal men proberen door te voeren in Vlaanderen?

De titel van Groene Europese hoofdstad heeft in de eerste plaats een ecologische waarde. Maar daarnaast heeft ze natuurlijk ook een sterke economische waarde. Ik denk dan aan het mogelijke belang voor het toerisme. Hoe komt het dat Vlaanderen, de regio waar wij bevoegd voor zijn, er niet in slaagt een kandidaat-stad af te vaardigen voor deze titel? Wat zal worden ondernomen om ervoor te zorgen dat dit wel het geval zal zijn als de volgende selectie zich aandient?

**De voorzitter:** Minister-president Peeters heeft het woord.

**Minister-president Kris Peeters:** Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw Moerman, de vragen zijn terecht. Bij Vlaanderen in Actie hebben we het over het 'Groene stedengewest'. We hebben heel wat te bieden. We moeten de nodige aandacht en dynamiek ontwikkelen om aansluiting te vinden met de andere landen en zelfs koploper te worden inzake het duurzaam toerisme.

Mevrouw Moerman, u hebt zelf verwezen naar de 'Groene Sleutel' als een eerste belangrijk initiatief om ondernemers aan te zetten om een duurzaam hotelbeleid te voeren. Stapsgewijs wordt dat ook ingevoerd. Vorig jaar werd de nieuwe doelgroep hotels en gastenkamers opgezet. In samenwerking met de sector werden de criteria bepaald om de 'Groene Sleutel' te behalen. Het zal u verheugen dat er een stijgende belangstelling is voor dit initiatief. Ik kan u het cijfermateriaal dienaangaande persoonlijk bezorgen. Het aantal hotels en gastenkamers stijgt. We zijn onze achterstand op Nederland, dat koploper is op dat vlak, aan het inhalen.

U verwijst ook terecht naar Molenheide. Om andere uitbaters van recreatieve verblijven en attracties in open lucht te inspireren en ze kennis te laten maken met Molenheide, organiseert Toerisme Vlaanderen op 24 maart 2009 trouwens een studiebezoek aan het park en de biogasinstallatie. Goede voorbeelden werken inspirerend. We maken daar ook ten volle gebruik van.

Toerisme Vlaanderen was een van de partners van MilieuWegWijs, de brochure die heel wat navolging heeft gekregen. Dat is toch wel een bewijs dat we wel degelijk de aansluiting zoeken, dat we initiatieven nemen. Het Groene Sleutel-initiatief kan alleen maar groeien. We moeten wel de nodige ondersteuning geven en zorgen voor een bijkomende dynamiek.

Daarnaast werden ook initiatieven genomen om duurzaam toerisme te integreren in de toerismeopleidingen. Het is belangrijk dat het onderwijs daar de nodige aandacht aan besteedt. Er werd een inventaris opgemaakt van beschikbaar educatief materiaal inzake duurzaam toerisme. In 2007-2008 vond een pilootproject plaats in de bacheloropleiding Toerisme en Recreatiemanagement aan de Katholieke Hogeschool in Mechelen. Het resultaat daarvan was een handleiding voor onderwijzers met relevante informatie over duurzame ontwikkeling in hun cursussen. Competenties over duurzaamheid worden geïntegreerd in het driejarig curriculum. De handleiding wordt verspreid over alle scholen die een hogere opleiding voor toerisme aanbieden. Voor bachelors in Hotelmanagement werd een gelijkaardig project opgestart in 2008. Op het vlak van opleiding hebben we dus de nodige initiatieven genomen. We moeten daarmee verder gaan en ze ook uitbreiden.

De afgelopen tijd hebben we initiatieven genomen. Het lijkt me echter wenselijk om het initiatief van de 'Groene

Sleutel', dat vrij recent is, eerst voldoende te ontwikkelen vooraleer bijkomende nieuwe initiatieven te nemen of te ontplooiën. We mogen niet de fout maken hals-overkop nieuwe initiatieven te nemen: we moeten ook de initiatieven die we hebben genomen voldoende stimuleren en uitbreiden.

Uiteraard zal Toerisme Vlaanderen de evoluties en ontwikkelingen in binnen- en buitenland opvolgen. Als zich opportuniteiten of best practices aandienen, zoals die van het domein Molenheide, zullen we daar zeker rekening mee houden.

Op 27 oktober 2008 heb ik mijn principieel akkoord gegeven om toe te treden tot het Europees netwerk voor een competitief en duurzaam toerisme. Het is een netwerk van regio's dat officieel werd gelanceerd op 30 oktober 2008 in Marseille. Vlaanderen was daar vertegenwoordigd door iemand van de beleidscel Toerisme van het Departement internationaal Vlaanderen. Het netwerk zal in het bijzonder aandacht besteden aan sociale dialoog, monitoring, evaluatie en competitiviteit, waaruit een model ontwikkeld wordt om een continue vergelijking te garanderen tussen duurzaam en competitief toerisme. Het netwerk zal gecoördineerd actie promoten, best practices verzamelen en evalueren. Het zal in permanent contact staan met de internationale organisaties voor duurzaam toerisme, innovatieve projecten opstarten en informatie verspreiden.

Naast de stichtende leden Toscane, Catalonië en de Franse regio Provence-Alpes-Côte d'Azur, krijgen negen andere regio's, waaronder Vlaanderen, een zitje in het uitvoerend comité, de raad van bestuur van het netwerk. Op dit moment ondertekenden al 25 regio's een intentieverklaring om lid te worden, 6 andere regio's toonden hun interesse. De Europese Commissie steunt dit netwerk ten volle en zal het benutten in de advisering en ondersteuning van een Europees duurzaam en competitief toeristisch beleid. Naast het ecologische en het duurzame wordt dus ook het economische aspect meegenomen.

Ik wil er ook uw aandacht op vestigen dat Vlaanderen als vertegenwoordiger van de geassocieerde leden zetelt in het programmacomité van de Wereldorganisatie voor Toerisme (UN-WTO – United Nations World Tourism Organization), die duurzaamheid als een van de centrale pijlers in haar beleid hanteert. Daardoor kan Vlaanderen de ontwikkelingen op het vlak van duurzaam toerisme op wereldschaal op de voet volgen.

U zult zich terecht vragen hoe het, met al dat materiaal, mogelijk is dat geen enkele Vlaamse stad zich heeft aangemeld om mee te dingen naar die titel. Dat is inderdaad een spijtige zaak. Ik wil hier wel verzachtende omstandigheden inroepen, maar ten gronde blijft dit spijtig. Het is een les, en we moeten ervoor zorgen dat we er de volgende keer bij zijn.

De Europese Commissie heeft deze wedstrijd eind vorig jaar voor de eerste maal gehouden. Alle Europese steden met meer dan 200.000 inwoners werden door de Commissie aangeschreven om deel te nemen aan de wedstrijd. Het stond de steden volledig vrij om zich al dan niet kandidaat te stellen. In totaal hebben 35 steden zich ingeschreven. Er zijn maar liefst 7 Duitse en 6 Spaanse steden ingeschreven. Vanuit de andere Europese landen zijn 1 of 2 steden kandidaat. In sommige landen zijn er geen steden die zich hebben ingeschreven. We zijn dus niet alleen.

Uit de lijst van 35 steden zijn er uiteindelijk 8 geselecteerd die meedingen naar de titel van de Groene Europese Hoofdstad. Op 23 februari 2009 zal de winnaar voor 2010 en 2011 door de Europese Commissie bekend worden gemaakt. De Europese Commissie zal dan een evaluatie houden van de gehanteerde methodologie om de steden aan te spreken en te selecteren. Naar alle waarschijnlijkheid zal de procedure volgend jaar opnieuw lopen om de Groene Europese Hoofdstad van 2012 te selecteren. Toerisme Vlaanderen zal, zodra het op de hoogte is van die procedure, de Vlaamse steden aansporen om zich kandidaat te stellen voor de titel van Groene Europese Hoofdstad en hun desgewenst de nodige ondersteuning bieden.

Ik hoop niet alleen dat wij massaal zullen meedingen naar die titel, maar dat we die ook gaan winnen. Anderzijds mogen we natuurlijk wel het vel van de beer niet verkopen, voor hij geschoten is.

**De voorzitter:** Mevrouw Moerman heeft het woord.

**Mevrouw Fientje Moerman:** Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw omstandige antwoord. U hebt de initiatieven die momenteel al bestaan, heel goed opgelijst en toegelicht. Het is belangrijk om in de eerste plaats datgene wat al bestaat, goed uit te werken.

Misschien moeten we dit nog eens oppikken op het niveau van de twee steden die volgens uw gegevens zijn aangeschreven. Er zijn in Vlaanderen immers maar twee steden met meer dan 200.000 inwoners, namelijk Gent en Antwerpen. Maar die hebben zich niet ingeschreven, en dat is heel spijtig.

Het gaat mijns inziens om meer dan een gimmick of een vrijblijvende eretitel, en niet alleen vanwege de economische waarde of de uitstraling. Ik heb in mijn vraag de milieukundige indicatoren gegeven op basis waarvan de selectie van de steden gebeurt. Dat zijn voor het grootste deel algemene omgevings- en milieucriteria. Die hebben minder te maken met bijvoorbeeld de aanwezigheid van een ecohotel in een stad, wat dan de spreekwoordelijke kers op de taart zou zijn. Maar er moet wel eerst al een taart zijn, en die zit vervat in die tien criteria: plaatselijke bijdragen aan wereldklimaatverandering, plaatselijk vervoer, beschikbaarheid van groene gebieden, geluidshinder, kwaliteit van de omgevingslucht enzovoort. Als

dat de criteria zijn, dan moeten we ons algemene beleid in Vlaanderen verder in die richting ontwikkelen, vooral we die kersen op de taart, die er waarschijnlijk wel zullen komen, zullen kunnen valoriseren met een titel van Groene Hoofdstad van Europa. Ik hoop dat we ook dat verder gaan doen.

**Minister-president Kris Peeters:** Mevrouw Moerman, u verwijst terecht naar alle criteria. Het gaat inderdaad heel breed. Dat betekent dat wij ons daarop moeten inschrijven.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

---





